

gomiec codzienny

Wilno

WTOREK

11 sierpnia 1942 r.

Nr. 328

Cena w Wilnie 5 fen.

NIEPOWSTRZYMANY MARSZ NAPRZOD

Krasnodar, Majkop i Piatigorsk w rękach niemieckich

Na zachód od Kafacza okrążono silną armię nieprzyjacielską. — Ataki lotnicze na skupienia statków i urządzenia kolejowe. — Obozy wojskowe i zakłady zaopatrzenia wojskowego na południowym wybrzeżu Anglii zbombardowane

Z Kwatery Głównej Fühlera, dnia 9 sierpnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Niemieckie, rumuńskie i słowackie oddziały osiągnęły północne podnóże gór kaukaskich na szerokości ponad 400 km. O przyczółek mostowy nad rzeką Kuban, który na północ od Krasnodaru utrzymuje nieprzyjaciół, trwają jeszcze walki. Szybkie oddziały armii i broni SS przekroczyły odcinek rzeki Laha i znajdują się w ataku na zachód w kierunku na Majkop. Lotnictwo prowadziło ataki na nieprzyjacielski ruch odwrotny i ewakuacyjny, odbywający się na drogach, kolejach oraz z portów północno-kaukaskiego wybrzeża Morza Czarnego. W porcie Anapa zatopiono przy tym 3 sowieckie barki za pomocą bomb oraz 1 frachtowiec uszkodzono. Między Wołgą a Donem na południowy zachód od Stalingradu, kontratakami silnych oddziałów nieprzyjacielskich odparto w gwałtownych walkach, a w wielkim łuku Donu atak niemieckich oddziałów na północny zachód od Kafacza pomyślnie postępuje dalej. Stłoczone masy nieprzyjaciela na przebiegach rzecznych były obiektem niszczycielskich ataków zespołów lotnictwa bojowego i szturmowego, przeprowadzonych z wielkiej i małej wysokości.

Na północny zachód od Woroneża odparto liczne ataki nieprzyjaciela. Własne kontrataki przyniosły lokalne sukcesy. W rejonie Rżewa ciężkie walki odprawiane trwają w dalszym ciągu.

Na i-ym odcinku walki środkowego frontu rozbiły oddziały piechoty w czasie od 20 do 31 lipca podczas lokalnych ataków w ciężkich warunkach terenowych kilka sowieckich dywizji strzelców. Nieprzyjaciół stracił w tych walkach ponad 4.000 poległych i 1.589 jeńców, jak również 24 czołgi, 20 dział oraz 152 karabiny maszynowe i mnóstwo granatów.

Nad rzeką Wołchow nieprzyjaciół prowadził znowu ciężkie ataki na pewien mały przyczółek mostowy, które zostały odparte przez dzielną załogę w gwałtownych walkach.

Na froncie wschodnim zestrzelił wczoraj zespół lotnictwa myśliwskiego oraz artyleria przeciwlotnicza 82 samoloty sowieckie przy stracie 5 własnych samolotów.

W walce przeciwko Wielkiej Brytanii atakowały samoloty bojowe dniem i nocą ważne obiekty wojskowe na południu Anglii, jako też na północy i na północnym wschodzie wyspy. Jeden brytyjski myśliwiec nocny stracono w walce powietrznej.

Z Kwatery Głównej Fühlera, dnia 10 sierpnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Niemieckie dywizje piechoty wybitnie wspierane przez oddziały lotnicze, przełamały po niszczycielskich wyzwalaczach marszowych i w ciężkich walkach podczas tropikalnych upałów silnie rozbudowane stanowiska na północ od rzeki Kuban i zajęły ważną dla przemysłu zbrojeniowego nieprzyjacielską stolicę okręgu kubańskiego, Krasnodar.

Miasto Majkop, centrum znanego okręgu naftowego na północnym przedpolu Kaukazu, zostało wzięte szturmem przez szybkie oddziały.

W nagłym ataku na południowy wschód zdobyły szybkie oddziały miasto Piatigorsk. Na południowy zachód od Stalingradu nieprzyjaciół bronił się rozpaczliwie. Jego kontrataki załamano się w ciężkich walkach. W wielkim łuku Donu, na zachód od Kafacza, została okrążona silna armia nieprzyjacielska. Pozostawione próby przerwania się pozostały bez skutku. Otoczonym w kotie i ściśniętym na wąskim obszarze siłom wroga przyczyniły oddziały samolotów pikujących ciężkie straty. Poza tym lotnictwo zbombardowało skutecznie miejsca załadunku wojsk i materiałów wojennych na północnym wybrzeżu Kaukazu. Tutaj samoloty bojowe przez ciężkie trafienie zatopili w porcie Taupse jeden statek handlowy o pojemności 4.000 TRB, a drugi ciężko uszkodzili. Dalsze ataki skierowane były na urządzenia kolejowe na południe od Stalingradu. Zniszczono sowiecki pociąg pancerny.

W kierunku południowo-wschodnim od Rżewa nieprzyjaciół przeprowadzał dalej swoje ataki. W ciężkich walkach zostały one odparte, przy czym zniszczono 34 nieprzyjacielskie czołgi.

Na froncie egipskim odbywają się nadal nieznaczne miejscowe walki.

Po nieudanych bezskutecznych pod względem militarnym dniach nalotów niepokojących ponad obszarem wybrzeża północnych Niemiec i ponad zachodnimi Niemcami atakowało brytyjskie lotnictwo ubiegłej nocy ponownie okręg Niemiec zachodnich. Ludność cywilna miała straty. W poszczególnych miejscowościach głównie w dzielnicach zamieszkałych miast Osnabrück powstały szkody w budynkach. Pięć z pomiędzy atakujących bombowców stracono.

Lotnictwo obrzuciło w dniu wczorajszym bombami ciężkiego kalibru obozy wojskowe i wojskowe urządzenia gospodarcze na południowym wybrzeżu Anglii. W nocy na 10 sierpnia zbombardowano zakłady zbrojeniowe na wyspach Midlands oraz stocznię i dokł na wybrzeżu Anglii.

We wczesnych godzinach rannych dnia 9 sierpnia ponownie doszło w Kanale do utarczki między polawiaczami min i brytyjskimi ścigaczami. Jeden ścigacz został ciężko trafiony, a drugi, odczłoty silne kłoby dymu i ognia.

Churchill chce „uratować” Związek Sowiecki

SZTOKHOLM. (DNB). „Aftonbladet” otrzymał wiadomość z Berna, że Churchill niespodzianie udał się do Związku Sowieckiego. Jak pisał dziennik szwedzki, berneński kół dyplomatyczny twierdzi, że w Londynie uważają sytuację Związku Sowieckiego za tak krytyczną,

Ciężka porażka

brytyjsko-amerykańskich sił morskich koło wysp Salomona

Zatopiono jeden pancernik, siedem krążowników i wiele innych jednostek

Komunikat nadzwyczajny.

TOKIO. (DNB). Cesarska japońska kwatera główna ogłosiła w niedzielę po południu:

Japońskie siły morskie przeprowadzają od 7 sierpnia gwałtowne ataki przeciwko kombinowanej flocie brytyjsko-amerykańskiej, która ukazała się na wodach koło wysp Salomona. Zadały one nieprzyjacielskim okrętom wojennym jak również transportowcom niszczycielskie ciosy. Bitwa jeszcze trwa. Dotychczas zatopiono:

jeden pancernik nieznanego typu, dwa ciężkie krążowniki typu „Astoria”, dwa ciężkie krążowniki typu „Australia”, więcej aniżeli trzy krążowniki nieznanego typu, więcej aniżeli dziesięć transportowców.

Ciężko uszkodzono:

trzy krążowniki typu „Minneapolis”, więcej aniżeli dwa kontrtorpedowce i z pewnością jeden transportowiec.

W walkach powietrznych zestrzelono ponad 41 nieprzyjacielskich maszyn.

Straty japońskie ograniczają się do siedmiu maszyn, które zginęły rzucając się wprost na obiekty.

Pozatym uszkodzono lekko dwa krążowniki, które są jednak zdolne do dalszych działań.

Bitwa ta, jak dodaje kwatera główna, będzie nosiła nazwę: Bitwy morskiej koło wysp Salomona.

TOKIO. W związku z bitwą morską koło wysp Salomona oświad-

czają międzynarodowe sfery japońskie: Według wszelkiego prawdopodobieństwa nieprzyjaciół starał się pod nadzwyczaj silnym konwojem przewieźć Australii materiał wojenny, a może nawet wojska. I przy tej okazji pokazuje się, jak tu wyraźnie podkreślają, że marynarka japońska całkowicie panuje nad wodami Pacyfiku zwłaszcza nad drogami dowozu do Australii. Wynik bitwy morskiej koło wysp Salomona oznacza również ciężki cios dla Australii, która straciła przez nią gwałtownie potrzebną pomoc. Jej nadzieje na skuteczną pomoc giną w ten sposób co raz bardziej.

Bojownicy o wolność Indii Gandhi, Azad, Nehru, Patel i inni aresztowani

Ostatnie uprawnienie narodu hinduskiego brutalnie podeptane

SZTOKHOLM. W Bombaju w piątek rozpoczęła się wielka sesja hinduskiego kongresu narodowego w obecności 10.000 delegatów z całego kraju, w którym zapewne tylko kilkuset wzięło udział w decydujących obradach przedtem wyko-

nanego. Sesja ma trwać 2 dni.

SZANGHAI. (DNB). W dniu otwarcia ogólnohinduskiego kongresu narodowego w Bombaju wobec prezjum kongresu wygłosił Gandhi zapowiedzianą przed kilku dniami mowę, w której motywował już od dawna stawiane żądanie niezawisłości opuszczenia Indii przez Anglików. Po charakterystycznym sformułowaniu Anglii Gandhi oświadczył: „Wiem, że Anglia stoi nad brzością przepaści i jest bliską ruinie w nią”. Jednak Gandhi zaprzeczył aby sam był wrogiem Anglików i zapewnił o nieodzowności do nich nienawiści. Zauważył natomiast, że do tej decyzji skłoniły go żądania rozmaitych ugrupowań w Indiach.

Jak można było oczekiwać na plan pierwszy wysunął on żądanie uwolnienia Indii od jarzma brytyjskiego i oświadczył: „Wzwalczmy naszą wolność. Nie spadnie ona nam z nieba, lecz Anglii muszą ją nam dać, gdyż dosyć ponęśliśmy ofiar i dowiedliśmy swej sily”.

Po mowie Gandhiego zabral głos przewodniczący kongresu Azad, który żądał natychmiastowego za-

gwarantowania niezawisłości Indii. Również i Nehru w swym przemówieniu zaznaczył, że obecny rząd zajmuje wrogie stanowisko względem narodu hinduskiego i jego dążeń wolnościowych. Uważa on za oczywiste, że rząd brytyjski traktuje kongres narodowy hinduski jako swego największego wroga.

Po tych przemówieniach kongres odroczył posiedzenie o 24 godziny.

SZANGHAI. (DNB). Jak podaje brytyjska agencja informacyjna z Bombaju, Gandhi zażądał od wszystkich wydawnictw brytyjskich znajdujących się na terytorium Indii, aby przestały wychodzić. Według tej agencji, miał Gandhi podobno oświadczyć, że gazety te mogą się dopiero wówczas ponownie ukazywać, gdy Indie osiągną swą niezawisłość.

BANGKOK. (DNB). W przeszłości filich hinduskiej ligi niezawisłości w Azji Wschodniej odbyły się w końcu ubiegłego tygodnia masowe zebrania, na których powzięto postanowienia, potępiające panowanie brytyjskie w Indiach.

Pozatym zapewniono Mahatmę Gandhiego i program kongresu o zupełnym ich poparciu i wreszcie wystąpiono z żądaniem, aby Anglii niezwłocznie opuściły Indie.

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

AMSTERDAM. (DNB). Brytyjska agencja informacyjna donosi z Bombaju, że kongres panhinduski zdecydował po trzygodzinnym posiedzeniu upoważnić prezesa Dr. Azada do wystosowania pism do Roosevelta, Czangkajszeka i ambasadora sowieckiego w Londynie z prośbą o poparcie kongresu w jego

wysiłkach odzyskania niezawisłości Indii.

SZTOKHOLM. (DNB). Przewodniczący kongresu, Dr. Azad oświadczył na posiedzeniu w Bombaju w związku z ostatnim powiedzeniem sir Stafforda Crippsa, że nonsen-

sem jest twierdzenie, jakoby kongres pragnął w Indiach anarchii i zupełnego braku rządu. Pragnieniem kongresu jest zmiana administracji. Hasło: „dajcie wolność Indiom” oznacza nie mniej, ni więcej, tylko zupełne oddanie władzy w ręce Hindusów.

Anglicy zastosowali terror

BERLIN. Według komunikatu Reutera z New Delhi wczesnym rankiem w niedzielę aresztowano w Bombaju Mahatmę Gandhiego, prezesa Kongresu Azadonpandit Nehru, Jataharlala Nehru, Pate-

la, Erau, Naidu i innych członków wydziału wykonawczego Kongresu. Aresztowano również prezesa i sekretarza prowincjonalnego wydziału Kongresu oraz 20 miejscowych członków Kongresu. Aresztowanych odwieziono pociągiem specjalnym do Puny.

Komunikat Reutera z Ne Titera donosi, że również w Ahmedabad aresztowano 75 przywódców partii Kongresu.

Równocześnie zależny od vicekróla rząd Indii upoważnił rząd prowincjonalny do usuwania władz lokalnych według swego uznania jeśli te nie działają w myśl brytyjskich satrapów.

Po tym rząd ogłosił, że odrzuca podjęte przez deklarację „opuszczenia Indii” żądanie.

Z chwilą uwolnienia Gandhiego i innych przywódców pod strażą brytyjską znaleźli się wszyscy mianodajni hinduscy przywódcy, o ile znajdowali się oni na terenie Indii.

sem jest twierdzenie, jakoby kongres pragnął w Indiach anarchii i zupełnego braku rządu. Pragnieniem kongresu jest zmiana administracji. Hasło: „dajcie wolność Indiom” oznacza nie mniej, ni więcej, tylko zupełne oddanie władzy w ręce Hindusów.

Anglicy zastosowali terror

BERLIN. Według komunikatu Reutera z New Delhi wczesnym rankiem w niedzielę aresztowano w Bombaju Mahatmę Gandhiego, prezesa Kongresu Azadonpandit Nehru, Jataharlala Nehru, Pate-

la, Erau, Naidu i innych członków wydziału wykonawczego Kongresu. Aresztowano również prezesa i sekretarza prowincjonalnego wydziału Kongresu oraz 20 miejscowych członków Kongresu. Aresztowanych odwieziono pociągiem specjalnym do Puny.

Komunikat Reutera z Ne Titera donosi, że również w Ahmedabad aresztowano 75 przywódców partii Kongresu.

Równocześnie zależny od vicekróla rząd Indii upoważnił rząd prowincjonalny do usuwania władz lokalnych według swego uznania jeśli te nie działają w myśl brytyjskich satrapów.

Po tym rząd ogłosił, że odrzuca podjęte przez deklarację „opuszczenia Indii” żądanie.

Z chwilą uwolnienia Gandhiego i innych przywódców pod strażą brytyjską znaleźli się wszyscy mianodajni hinduscy przywódcy, o ile znajdowali się oni na terenie Indii.

SZTOKHOLM. Jak donosi Reuter z Bombaju, w całych Indiach zakazano działalności Komisji wykonawczej Kongresu, Wszelchudyskiego Komitetu Kongresu i prowincjonalnego Komitetu Kongresu. Policja „powzięła środki ostrożności” a patrole przeciągają ulicami Bombaju. Połączenia telefoniczne zostały o godz. drugiej w nocy przerwane.

Według komunikatu Reutera policja zajęła gmach Kongresu w Bombaju. Tłumy ludności, które zebrały się przed budynkiem, zostały rozprószone. Aresztowano również sekretarza Gandhiego Mahav Desai'ego.

SZTOKHOLM. O aresztowaniu Gandhiego podają obecnie następujące szczegóły: o godz. 5 z rana, gdy Gandhi jeszcze spał, zajęły 3 samochody policyjne przed jego domem. Urzędnicy udali się do domu i, zmuszwszy Gandhiego do ubrania się, wywieźli go. Gdy Gandhi szedł do wozu policyjnego, zebrani przed jego domem mężczyźni i kobiety wznieśli okrzyk: „niech żyje Gandhi!” i obrzucili go kwiatami.

Reuter podaje, że tym razem areszt Gandhiego jest znacznie bardziej obojętny, niż to miało miejsce podczas ostatniego jego aresztowania.

Kłamliwa prasa w świetle reflektora

Stylowe kwiatki angielsko-amerykańsko-sowieckiej służby dostarczania pogłosek wojennych

BERLIN. Poniżej podajemy następujące przeciwstawne sobie głosy prasy z angielskiego, amerykańskiego i sowieckiego obozu od maja tego roku do dzisiaj, wskazujące na wstrząsający stopień zamieszania, do jakiego doszły obecnie te demokratyczne i bolszewickie organy szerzenia pogłosek wojennych, tytuły, które można mnożyć w dowolnej ilości stanowią dokument groteskowego, ze strachu zrodzonego, ogłupienia.

KRÓTKIE SPIĘCIE W ETERZE.
„Radio londyńskie”: „Uderzenie wojsk marszałka Timoszenki całkowicie słunilo ofensywę niemiecką”.
„Jest faktem, że wojska rosyjskie nie mogą w żadnym miejscu zatrzymać ofensywy niemieckiej, lecz że co raz dalej się cofają”.

DZISIAJ SŁABI — JUTRO W ROZMACHU.
„Times”: „Opór niemieckich wojsk stale słabnie”.
„Niemiecka ofensywa posuwa się nadal z rozmachem”.

KŁAMIAĆ AŻ POD NIEBIOŚA — OGARNIEĆ ŚMIERTELNYM STRACHEM.
„Reuter”: „Chociaż Niemcy rzucili swoje ostatnie rezerwy do walki, nie udało im się powstrzymać rosyjskiej ofensywy”.
„Rosja straciła już za wiele tere-

nu, za wiele surowców, centrów przemysłowych i fabryk. Rząd sowiecki zdaje sobie całkowicie sprawę z powagi niebezpieczeństwa”.

KTO CIERPI NA ROZMIĘKNIENIE MÓZGU?

„Amerykańska rozgłośnia Scheenclady”: „Rosyjskie uderzenie pod Charkowem pomieszało zdaje się mózgi Niemców”.

„Niemieckie uderzenie przez Don zyskuje na szybkości. Niemieckie uderzenie w kierunku Wołgi zdaje się być jeszcze niebezpieczniejsze”.

ZŁAMANY OPÓR — ALE WIELKIE POSTĘPY.

„Rozgłośnia Columbia”: „Opór Niemców pod Charkowem został całkowicie złamany”.

„Nie można ukryć tego, że armia niemiecka czyni wielkie postępy”.

BEZŁADNA UCIECZKA POD KAUKAZEM.

„Rozgłośnia Davenport”: „Przysłała ofensywa sowiecka nie będzie oznaczała odwrotu niemieckiego, lecz doprowadzi do bezładnej ucieczki”.

„Niestety codziennie musimy słuchać o nowych sukcesach i zbliżaniu się dywizji Hitlera do Kaukazu”.

PRZELAMANIE PRAWDY.

„Izwestia”: „Wojska rosyjskie łamią stale niemieckie linie obronne”.

„Naród sowiecki z niepokojem i obawą śledzi przełamanie się armii niemieckich”.

„Czerwona Gwiazda”: „Wojska marszałka Timoszenki zadają Niemcom pod Charkowem ciężką klęskę”.

„Czerwona armia nie może się dalej cofać, nie narażając losu kraju i narodu na śmiertelne niebezpieczeństwo”.

JESZCZE WCZORAJ NA DUMNYCH RUMAKACH.

Rozkaz dzienny Stalina do oddziałów sowieckich:

„Sławna armia niemiecka ponosi klęskę za klęską. Pod ciosami armii czerwonej cofa się ona z powrotem na zachód i czepia się każdego kawałka ziemi. Jest to bezcelowe, albowiem inżynierzy należy do naszej armii. Wkrótce armia czerwona wypędzi nieprzyjaciela spod Leningradu, z Białorusi, Litwy, Łotwy, Estonii, Karelii i Krymu”.

Z rozkazu dziennego Stalina do wojsk sowieckich: „Żołnierze i oficerowie! Musicie umrzeć, lub walczyć aż do ostatniego człowieka — zwycięstwo albo śmierć! Nieprzyjacieli posuwa się wciąż naprzód. Wzdiera się on do wnętrza Związku sowieckiego i zajmuje nowe terytory. Walki toczą się u bram Północnego Kaukazu. Niemcy nacierają na Stalingrad i nad Wołgą. Dalszy odwrót jest równoznaczny z naszą za-

glądą. Hasłem naszym od teraz musi być „anj kroku w ty!”.

PRZELICZYŁ SIĘ!

„New Yorker Herald Tribune”: „Dzisiaj jest rzeczą pewną, że Hitler ostatecznie przeliczył się, a mianowicie zarówno co do siły broni sowieckiej, jak również co do ogólnego rozwoju wojny”.

„Stany Zjednoczone i Anglia znajdują się w bezpośrednim niebezpieczeństwie przegrania tej wojny. Przez uderzenie na Kaukaz zostanie nie tylko Związek sowiecki odcięty od zaopatrzenia w naftę, lecz również Hitler może uzyskać stanowisko do wygrania wojny”.

KATASTROFA NA HORYZONCIE.

„Rozgłośnia londyńska”: „Na horyzoncie zarysowuje się wyraźnie pewne ostateczne zwycięstwo aliantów”.

„Sytuacja Rosjan jest katastrofalna”.

O GORZKI LOSIE!

„Londyńska służba prasowa”: „Twardy w przeznaczenia rok 1942 przyniesie niemieckiemu szczególnie dowódcztwu najczarniejsze dni. I jest to prawda, Niemcy z obawą spoglądają na zbliżającą się przyszłość”.

„Miniony tydzień był najcięższy i najstraszliwszy w całym roku. Nadeszła obecnie nasza najbardziej gorzka godzina”.

Stany Zjednoczone kompletnie zaciemnione

SZ OKHOLM. Wybrzeże zachodnie Stanów Zjednoczonych jest otoczone łańcuchem balonów zapalających. Jak twierdzą doniesienia szwedzkie są to przeważnie balony angielskie. Istnieje obawa ataku

lotniczego na całym wybrzeżu Pacyfiku. Podobno w Stanach Zjednoczonych zarządzono od 20 sierpnia zupełne zaciemnienie. Nie wolno używać nawet lamp ulicznych i małych świateł reklamowych

Pionier kultury ze Stanów Zjednoczonych

Wśród wojsk pomocniczych ze Stanów Zjednoczonych, jakie obecnie wyładowały w Północnej Irlandii, znajdują się również pierwsze z tych formacji, które składają się jedynie z murzynów.

Prasa angielska twierdzi, że ludność Północnej Irlandii — która pod względem państwowo prawnym nie należy do wolnego państwa Irlandii, lecz do Wielkiej Brytanii — powitała murzynów z entuzjazmem. Można by zaiste przypuścić, że było to raczej zdziwienie a nie entuzjazm, — zdziwienie z tego powodu, że Roosevelt i jego najbliżsi każą wysoko chwalone ideały demokratycznej wolności bronić przeciwko młodym narodom Europy akuratnie murzynom. Jeśli jednak bliżej rozważyć sprawę, to okaże się w tym głębszy sens, że cywilizacja z Waszyngtonu i Wallstreet, mająca swe go najwyższego reprezentanta w Rooseveltcie, cywilizacja, której handlowymi menagerami i dyplomatacznymi przedstawicielami są w pierwszej linii żydzi, jest na „europejskim teatrze wojny” — tak brzmi to określenie w oficjalnym tytule generała Eisenhowera, szefa wojsk amerykańskich na terenie „European Theatre of War” — reprezentowana przez murzynów.

Zatem przez przedstawicieli tej rasy, która dzięki anglo-saskiemu brakowi skrupułów już poprzednio również w ramach amerykańskiej „kultury” spełniała wszystkie te

LIZBONA. Korespondent wojenny amerykański musiał potwierdzić w Waszyngtonie we czwartek, że Japończykom udało się w kraju Papuasów posunąć się naprzód w głąb kraju o 60 mil.

Określony zajmowany obecnie przez Japończyków nazywa się Gona-Buna. Korespondent ten w związku z posuwaniem się Japończyków podał do wiadomości, że miejscowe warunki terenowe tego kraju są nadzwyczaj niedogodne do obrony. Wszędzie posiadają Japończycy w swym ręku drogi dowozowe morskie i lądowe. Również i w powietrzu mają Japończycy przewagę. Linia obronna aliantów przebiega obecnie grzbietem gór Owen-Stanleya.

czynności, których inni nie chcieli się imać. Rasa, która jednak w każdym razie zachowała tyle własnej — chociaż prymitywnej — kultury, odmian jej muzyki i tańca — na było jako „jazz” i „step” — zachwalić resztki świata jako najważniejsze plody amerykańskiej kultury.

Murzyni zmobilizowani jako żołdacy Roosevelta przeciwko kolebce zachodniej kultury — nie może być lepszego symbolu dla charakteru wojny plutokratycznej. Murzyni po jednej, bolszewicy po drugiej stronie. To są „pionierzy kultury”, którzy mają uwolnić Europę od barbarzyństwa państw autorytarystycznych.

„Australia — osierocona na Pacyfiku”

TOKIO. Beznadziejną sytuację Australii omawia „Crugaj Szagio Szimpo” w swym śródowym artykule. Jeżeli dzisiaj jeszcze Australia stawia jakiejś opór Japonii, to tylko dlatego, że wierzy w poparcie Ameryki. Lecz przedko przekona się, że pomoc ta nie nastąpi.

Operacje, dokonane w swoim czasie przez marynarkę japońską na Pacyfiku uniemożliwiły wspólne wystąpienie Ameryki i Australii przeciwko Japonii. W związku z tym dziennik wskazuje na atak japońskich łodzi podwodnych przeciwko Sydney i Newcastle, jak również na ostatni atak japońskich samolotów marynarki na Port Hedland — oświadcza, że wybrzeże zachodnie Australii wystawione jest na wielokrotne niebezpieczeństwo. Nie daleko już jest dzień, w którym los Australii będzie rozstrzygnięty. Po zajęciu położonych bliżej Japonii wysp północno-australijskich i postępie akcji na Nowej Gwinei, stała się Australia „sierotą Pacyfiku”.

GENEWA. (DNB). Rzeczoznawca wojenny „Philadelphia Record” zaznacza, że narody sojusznice powinny zwrócić główną uwagę na bitwę atlantycką, będącą frontem głównym. Wszystko pozostałe jest drugorzędnym terenem wojny. Dopóki bitwa ta nie będzie wygrana, dopóty nie może rozwinąć się przemysł zbrojeniowy Stanów Zjednoczonych. Bitwa na Atlantyku jest głównym czynnikiem w wojnie z Niemcami. Aż do jej wygrania nie można gwarantować, jak długo mogłoby trwać popieranie Sowietów i Wielkiej Brytanii.

Jedno z chilijskich czasopism opublikowało karykaturę Stalina i Churchilla, którzy prowadzą następującą rozmowę: Stalin do Churchilla: „Potrzebujemy trzech rzeczy, by wygrać wojnę, mianowicie, pieniądze, ludzi i dużo cierpliwości”. Churchill: „A więc wszystko w porządku: Jankesi dają pieniądze, wy, t. zn. bolszewicy, ludzi, a my Angliecy, cierpliwość”.

Sztandar słońca

Nazwa brzmi: Sztandar słońca! — Właściwie sztandar japoński — należy zawdzięczać Chińczykom, albowiem on to od dawna nazywał Japonię „krajem wschodzącego słońca”, jak tego dowodzi już zachowane dotychczas pismo cesarza japońskiego do cesarza Chin z roku 607: „Cesarz kraju wschodzącego słońca pozdrawia cesarza kraju zachodzącego słońca”. A „krajem wschodzącego słońca” nazywał Japończycy według chińskiego zwyczaju wobec wszystkich swoją piękną ojczyznę od czasu, gdy nawiązała z Chinami handlowe i inne stosunki.

Stąd też rozumiała jest rzecz, że bliski symbol tarczy słonecznej już wczesnie znalazł zastosowanie w Japonii. Z początku 14 stulecia pochodzi najstarszy zachowany dotąd sztandar ze słońcem.

Kiedy pewnego razu w 16 stuleciu, w epoce wewnętrznych walk w Japonii, dwaj z najpotężniejszych książąt feudalnych stanęli do rozstrzygnięcia między sobą walki, obydwa oni i ich drużyny ze zdziwieniem spostrzegli, że obydwa wojska pod tym samym sztandarami miały spieścić po zwycięstwie pod sztandarami ze słońcem! Jeśliby ten z tych sztandarów zachował się dotychczas,

Kiedy w końcu 16 stulecia Japończycy wysadzili na Koreę znaczne wojska, posiadały one również już sztandar ze słońcem. Przede wszystkim jednak stare barwne drzeworyty dowodzą tego bezspornie — japońskie okręty handlowe, które odbywały drogę

po Wielkiej Azji Wschodniej, posiadały już jednolite sztandary ze słońcem jako oznakę narodową. Wprowadził handel zagraniczny, stał w r. 1633 przerwany i zakazany przez cesarza, lecz skoro znowu został podjęty, wywieszono znówu stary symbol jako godło kraju wschodzącego słońca.

W ten sposób sztandar ze słońcem, zrodzony w sposób zupełnie naturalny, był od dawna i na długo przedtem symbolem, świętym godłem Japonii i japońskiego państwa zanim w r. 1872 stał się on ustawową flagą Japonii. Jasnił on w wielkim zwycięstwie nad carską Rosją; nad Port Arturem i pod Cuszimą i na szerokiej pobojuwiskach Mandżurii. I dzisiaj pojawia w wysokiej czci flaga japońska w Wielkiej Azji, straszą

dla wrogów, ukochana przez naród, otoczona szacunkiem przez przyjaćiel Japonii. Na świętej górze Fuji z wysokości 4 tysięcy metrów powiewa ta flaga, powiewa i na Aleutach, na Jawie i Sumatrze, na Malajach i w Szean i na chińskim murze. Wita ona Manilę i Borneo, Celebes i Nową Gwineję i przedpoła Australii, a łodzie podwodne u południowej i wschodniej Afryki, u zachodnich wybrzeży Stanów Zjednoczonych — wszystkie płyną pod zwyciężskim sztandarem ze słońcem!

Żołnierze, każda najmniejsza grupa ma ze sobą flagę, na zwycięstwo dla siebie, dla świętej ojczyzny, do której wszystko należy. Flagi ich są często całkowicie pokryte napisami: nazwiskami i przyjaćiel i towarzyszy, zmarłych i ży-

wych; nazwami miejsc ojczystych; aforyzmami i dobrymi życzeniami; często czcigodne nazwiska wypisane są nawet krwią na chorągwiach. W czasie ataków na nieprzyjaciela umocownia często żołnierze japońscy flagi na swoich bagnietach.

Sztandar ze słońcem odznacza się tym, że jest łatwo rozpoznawany również na duże odległości, często zatem oddaje dobre usługi (a. p. lotnikom) (podobnie jak godło narodu niemieckiego: czarnobiałe na czerwonym tle).

Tak to flaga Japonii wyrosła z natury, wieczna jak pełen sławy naród, który ją dzisiaj niesie ku wspólnemu zwycięstwu, w piękniejszą przyszłość Wielkiej Azji Wschodniej i świata.

Anglia — „ubogi krewny” Stanów Zjednoczonych

bh, MADRYT, w sierpniu

Według wiadomości, jakie nadeszły z Londynu i Nowego Jorku, należy się liczyć z pierwszym wielkim kryzysem zaufania podczas trwającej wojny między anglo-amerykańskimi sprzymierzeńcami, o ile najbliższe tygodnie nie przyniosą jakiejś akcji, która by spowodowała rozładowanie napiętych nastrojów. Znaki, które można było już zauważyć po katastrofie w Libii, mnożą się w związku z bezsilnością, z jaką trzeba się przypatrywać wypadkom

na sowieckim froncie. Londyńska prasa jest od dłuższego czasu zaniepokojona rozwojem stosunków ze Stanami Zjednoczonymi, które mają coraz to wyraźniejszy charakter opiekowania się Anglią. Nowojorski korespondent dziennika „Manchester Guardian” stwierdza, iż amerykańska prasa zarzuca Anglikom brak ducha ofensywnego.

„Manchester Guardian” pisze, że jest bardzo zaniepokojony rozwojem nastrojów w Stanach Zjednoczonych, iż że trzeba coś przestąpić, by różnice zdań się nie pogłębiały.

Jak bardzo działa na nerwy dużemu odłomowi społeczeństwa angielskiego uzależnienie Anglii od Stanów Zjednoczonych, które spowodował Churchill, wynika niedwuznacznie z następujących uwag dziennika „Daily Mail”: „Ministerstwo informacji i wszyscy, którzy mają związek z jego aparatem, zachowuje się tak, jakby Amerykanie stale nam wytykali tylko grzechy. Każdym Stanom Zjednoczonym i traktujemy Amerykanów z taką ostrożnością i uległością, jakbyśmy im chcieli coś sprzedać. Istnieje zarządzenia, że nie wolno nie powiedzieć, gdyby to nawet kosztowało nas bardzo wiele, by nie zniechęcić Amerykanów lub nie obrazić

ich. Wszystko, co przychodzi z tej strony, zbyt często się dosłownie ubóstwia. W Ameryce traktują nas ozięble, dlatego że uganiamy się nieustannie z kapeluszem w ręku. Niezwykle przejmujemy się tym, jak w Stanach będą reagować i zastanawiamy się nad tym tematem tak dużo, że zaczyna to być już groteskowym a w Ameryce zaczynamy tracić dla nas respekt. Nasza służba informacyjna przesyła codziennie kablem do Londynu skrupulatną analizę opinii publicznej i z drżeniem śledzi za tzw. angielskim

Ciężkie bombardowanie obiektów wojskowych w kilku angielskich miastach

Wszystkie samoloty niemieckie powróciły całe

BERLIN. Jak donosi naczelnego dowództwo sił zbrojnych lekkie samoloty bojowe zaatakowały z lotu nisko w czwartek wczesnym wieczorem obiekty wojskowe w kilku miastach na południowym wybrzeżu Wielkiej Brytanii. Lekkie samoloty bojowe spadły niespodzianie dla nieprzyjacielskiej artylerii przeciwlotniczej z chmur na przewidziane rozkazem obiekty i zaatakowały je bombami i bronią pokładową. Po wybuchu bomb ranie-

wie domów. W czasie lotu powrotnego ostrzelały niemieckie samoloty skutecznie obiekty kolejowe na wybrzeżu Anglii.

W nocny na piątek zaatakowały niemieckie samoloty bojowe ważne miasto portowe nad Firth of Forth i obrzuciły urządzenia portowe bombami ciężkiego kalibru. W dokach i na wybrzeżu tego specjalnie dla zaopatrzenia wschodniej Szkocji ważnego portu przywozowego spowodowano trwałe spustoszenia. In-

ne niemieckie samoloty bojowe zrzuciły krótko po północy wiele bomb kruszacych i tysiące bomb zapalających na zakłady gospodarczo-obronne pewnego miasta we wschodniej Anglii, przy czym w północnej i we wschodniej części miasta zniszczono kilka większych pożarów. Użyte do tych szeroko rozprzestrzenionych ataków nocnych na Wielką Brytanię samoloty niemieckie powróciły wszystkie do swoich baz.

Dalsze sukcesy Japończyków na Nowej Gwinei

pomimo nieprzychylnych warunków klimatycznych i terenowych

BERLIN. Działania wojenne na Nowej Gwinei mają dla Japończyków jak i uprzednio, przebieg pomyślny i tak udało się im zajęcie ważnego lotniska Kokoda i wyparcie oddziałów australijskich znajdujących się w pobliżu tego obiektu. Kokoda znajduje się zaledwie w odległości 60 mil od portu Moresby. Australijczycy uładowali powstrzymać posuwania się Japończyków, wprowadzając do walki nowe posiłki, lecz nie udało im się dotychczas dokonać kontr-

ataku. Walki na Nowej Gwinei i w kraju Papuasów odbywają się w nieprzychylnych warunkach klimatycznych i terenowych. Codziennie panuje równomierny wilgotny upał o temperaturze 30 i więcej stopni. Japońska broń powietrzna skutecznie bombardowała port Moresby, port Darwin i inne bazy australijskie na linii Torres. W porcie Moresby wywołano liczne pożary wśród baraków wojennych i dzielnic portowych.

Polityka na ulicy

Witryny propagandowe budzą powszechne zainteresowanie

Witryny propagandowe z mapami frontu, ostatnimi komunikatami i aktualnymi zdjęciami, umieszczone w rozmaitych punktach miasta przez wydział Propagandy cieszą się u publiczności wielkim powodzeniem. W godzinach porannych, gdy już na mapach przesunięta chorągiewka umieszczono najświeższy komunikat Dowódcy Sił Zbrojnych, nawiądzają do biurowych miejsc pracy znajdującej się w przystankach i zapoznają się z ostatnimi wydaniami.

Wielkie powodzenie mają witryny również na targowiskach, gdzie gromadzą się przy nich przybyli do miasta wjeżdżający — rolnicy, debatując i oceniając postępy wojsk niemieckich. Mają tu oni możność natocznego przekonania się o obrzydlach rozmiarach walk i przestrzeni, na jakiej toczą się bitwy. Jednocześnie sprawdzają wiadomości i odszukują nazwy miejscowości, o których była mowa w ostatnich numerach „Gońca”.

Byłoby pożądanym, aby zmiana chorągiewek następowała wieczorem, o tym samym czasie, gdy jest rozlepiany aktualny komunikat.

Ogłoszenie

Dotyczy: wydawania kart żywnościowych i na mleko na 7 okres aprowizacyjny (od 24 sierpnia do 20 września r. b.) mieszkańcom m. Wilna

1. Karty żywnościowe i na mleko są wydawane mieszkańcom miasta Wilna przez Punkty Rozdzielcze kart.

Urzędy i przedsiębiorstwa, które wyraziły swą zgodę na zaopatrzenie swoich robotników i urzędników wraz z ich rodzinami w karty żywnościowe w miejscach ich pracy, otrzymują karty w Punktach Rejonowych na zasadach, zawartych w moich odezwach z dn. 11 lipca i 3 sierpnia r. b., ogłoszonych w prasie miejscowej.

2. Punkty Rejonowe, przy sprawowaniu przedłożonych przez urzędy i przedsiębiorstwa wykazów pracowników i robotników wraz z ich rodzinami, wpisują do list rozdzielczych numery bieżące odnoszących kartotek, poczem wydają potrzebne ilości kart, które winny być zaopatrzone w pieczęć Punktu Rejonowego.

Tylko tych wpisów dokonują na kartkach także Punkty Rozdzielcze, wszystkie inne, jak imię, nazwisko, miejsce zamieszkania posiadacza karty wpisują sami odbiorcy kart. Nie całkowicie wypelnione karty nie mogą być rejestrowane w sklepach; na podstawie takich kart artykuły żywnościowe nie będą sprzedawane.

3. Wydawanie kart żywnościowych i na mleko mieszkańcom miasta Wilna będzie dokonane w okresie od 19 do 22 sierpnia r. b. w porządku alfabetycznym właścicieli mieszkań w trybie następującym:

Dn. 19 sierpnia będą wydawane karty żywnościowe tym rodzinom, których nazwisko głowy rodziny zaczyna się na litery A, B, C, D, E, F, G, H.

OBWIESZCZENIE

Niniejszym podaje się do wiadomości, że na już istniejące, jak również na nowoorganizowane kursy języka niemieckiego, dalsze zgłoszenia przyjmuje sekretariat wmiarkowanych kursów codziennie od 8—12.30 i od 14.30—19 w Instytucie dla dorosłych, św. Ignacego 2, I piętro.

Dzienne i wieczorne kursy dla dorosłych i młodzieży

Odpowiedzi do rozparadzenia pnia Gebietskommissar'a, które ukazuje w litewskiej prasie, zwraca się ponownie uwagę, że kursy języka niemieckiego mogą być prowadzone wyłącznie przez Związek Zawodowy.

OBWIESZCZENIE

Kursy języka niemieckiego dla Słabpiszek

Od 15 sierpnia będzie zorganizowany nowy kurs języka niemieckiego dla początkujących. Zgłoszenia przyjmuje w każdy poniedziałek, środek i czwartek o godz. 18 lektor w szkole powszechnej, ulica Kalwaryjska 79.

OBWIESZCZENIE

Od dn. 3 sierpnia odbywają się już kursy języka niemieckiego dla urzędników i pracowników sklepów Tow. „Ruta”.

Lekcje odbywają się trzy razy tygodniowo (poniedziałek, środa i piątek od 18—19.30), ul. Wileńska 10, szkoła powszechna Nr. 24.

Podkreśla się, że uczęszczanie na kursy języka niemieckiego jest dla urzędników obowiązkowe.

Dn. 20 sierpnia — na litery I, J, Y, K, L, M, N, O, P.

Dn. 21 sierpnia — na litery R, S, T, U, V, Z, Z.

Dn. 22 sierpnia — będą wydawane karty tym osobom, które z ważnych powodów nie mogły otrzymać takowych w należnym czasie.

Dn. 24—25 sierpnia — wszystkie Punkty rozdzielcze, urzędy i przedsiębiorstwa wyciskają się przed swoimi Punktami Rozdzielczymi.

4. Karty otrzymuje właściciel mieszkania albo jeden z pełnoletnich członków jego rodziny.

5. Karty żywnościowe będą wydawane za okazaniem ważnego dowodu tożsamości, na podstawie którego można stwierdzić tożsamość, wiek i miejsce zamieszkania osoby. W wypadkach wątpliwych może być zażądane okazanie poświadczenia sądu albo właściciela domu o tym, że dana osoba rzeczywiście pod danym adresem zamieszkuje.

6. Dla otrzymania karty na mleko winno być przedłożone świadectwo urodzenia dziecka w oryginał albo poświadczonym odpisie.

7. Za otrzymanie i otrzymywanie kart żywnościowych i na mleko dla osób które faktycznie w Wilnie nie zamieszkują, jest wzbronione.

Winni będą karani na podstawie obowiązujących w tej mierze przepisów.

8. Każda karta żywnościowa i na mleko winna być przy jej wydaniu podpisana przez wydającego i zaopatrzona w pieczęć Punktu Rejonowego.

9. Każdy sklep winien prowadzić wykaz kupujących, gdzie winny być odnotowane imię i nazwisko, adres i numer wciągniętej karty każdego kupującego. Sprzedaż artykułów żywnościowych osobom, nie wciągniętym na listę kupujących danego sklepu, jest wzbroniona.

10. Sklepy przy składaniu sprawozdań ze sprzedanych towarów na podstawie odcinków kart winny jednocześnie podawać liczbę osób, wciągniętych na listę kupujących.

11. W razie zmiany mieszkania niewykorzystane karty żywnościowe winny być w ciągu trzech dni zwrócone do tego Punktu Rozdzielczego, który je wydał.

12. W celu wydania kart żywnościowych i na mleko będą urządzone Punkty Rozdzielcze kart, których adresy i zasięg działalności będą podane do wiadomości drogą wywieśzenia słownych obwieszczeń w Punktach Rejonowych.

13. W okresie przygotowawczym i w czasie wydawania kart (od dn. 16—25 sierpnia) Punkty Rejonowe nie będą załatwiały interesantów, wzywających nie cierpiących zwłoki wypadki.

Wilna, dn. 8 sierpnia 1942.

Wydział Aproprowizacyjny-Gospodarczy m. Wilna.

— UWADZE UDĄJĄCYCH SIĘ W PODRÓŻ SŁUŻBOWĄ. Osoby udające się w podróż służbową koleją, powinny przepustki otrzymywać wyłącznie w przeddzień wyjazdu. Stoją to w ścisłym związku z koniecznością obliczenia i zapewnienia miejsc w pociągach podróży, nym udającym się w drogę tego samego dnia.

Przepustki wydawane są w zarządzie miejskim przy Dominikańskiej Nr. 2, II piętro.

Bezprawne twożenie nowych uchodźców

Naskutek błędnego interpretowania rozporządzenia władz niemieckich w sprawie obywatelstwa, niejednokrotnie na łamach „Gońca” wyjaśnialiśmy, kto w myśl ustawy jest uznany przez władze za uchodźcę.

Obecnie ponownie zgłaszają się do nas mieszkańcy z prowincji ze skargami o niesłuszne odebranie im przez władze prowincjonalne zaświadczeń obywatelstwa i wydanie zaświadczeń uchodźczych.

Postępowanie podobne jest najzupełniej sprzeczne z rozporządzeniem władz niemieckich i podlega zaskarżeniu, bowiem w myśl tego rozporządzenia za uchodźcę uznana jest osoba, która przybyła na terytorium byłego niepodległego państwa litewskiego po 15 sierpnia 1939 roku.

Mimo niedwuznacznego brzmienia ustawy, znane nam są wypadki, gdy od obywateli urodzonych i mieszkających bez przerwy w Wilnie, w chwili przesiedlenia się ich do miasteczka prowincjonalnego położonego np. o 30 km., władze pro-

wincjonalne odebrały posiadane dokumenty i wydały zaświadczenia uchodźcze, motywując to tym, że obywatel taki na teren ich władzy przybył po prekluzyjnym terminie 15 sierpnia i że jest wobec tego uchodźcą.

Mimo jawnego nonsensu i prób osób zainteresowanych odebraniem dokumentów nie zostały zwrócone. Zainteresowani pozostali przy zaświadczeniach uchodźczych pozbawionych fotografii, które z tego względu nie mogą służyć jako dowód stwierdzający tożsamość.

W związku z powyższym raz jeszcze wyjaśniamy, że w myśl rozporządzenia władz niemieckich w żadnym wypadku nie może być uznana za uchodźcę osoba zamieszkująca miejsce stałego zamieszkania w obrębie byłego niepodległego państwa litewskiego bez względu na termin 15 sierpnia 1939 roku.

Wszyscy, którym zostały nieprawnie wydane dowody uchodźcze, mają prawo wnieść skargę do władz niemieckich na ręce właścicieli Gebietskommissarzy. (t)

Spisy wywiezionych wysłano do Genewy

Uzyskane w wyniku przeprowadzonej rejestracji spisy osób, wywiezionych przez bolszewików w głąb Sowiektów zostały, jak donosi prasa litewska, przez główny Zarząd Samopomocy przesłane do Genewy, do międzynarodowego Czerwonego Krzyża, za pośrednictwem niemieckiego Czerwonego Krzyża. Międzynarodowa organizacja Czerwonego Krzyża będzie zabiegała o udzielenie jakiegokolwiek pomocy

wywiezionym i o nawiązanie z nimi jakiegokolwiek łączności.

Samopomoc dokłada wszystkich starań, aby do spisów trafiły wszystkie osoby wywiezione przez bolszewików. Spisy stanowią dwa poważne tomy i zawierają ogółem nazwiska 22.161 osób. Przy każdym nazwisku zostały umieszczone dane o wieku, narodowości, zawodzie i poprzednim miejscu zamieszkania wywiezionego. (r)

Nowe prądy w szkolnictwie

W myśl nowych wytycznych w szkolnictwie uczniowie, którzy źle uczą się, nie będą zatrzymywani w szkołach, tak, że o pozostawianiu na drugi rok w tej samej klasie obecnie nie ma mowy. W związku z tym z gimnazjów w całym Okręgu Generalnym Litwy usunięto z konicem ubiegłego roku szkolnego 290 uczniów i uczennic. Wydaleni

zostaną skierowani do nauki innych specjalności, gdyż ich postępy w nauce udowodniły, iż nie mają zdolności do dalszego kształcenia się.

Ta zasada będzie obowiązywała również i w przyszłym roku szkolnym. W gimnazjach znajdzie się miejsce tylko dla uczących się i sprawujących bez zarzutu. (r)

NA SREBRNYM EKRANIE

„Miłość matki”

Oto film, który już ma zapewnić powodzenie. Temat — nie nowy, ale za to robota pierwszorzędna. W pierwszych minutach ma się nawet trochę za dużo, to ma przecież prawo spodziewać się sentymentów, kameralnych delikatności i t. d., tymczasem tu ogłaszają go po prostu muzyką i najprostszy hałas. Muzyka, śmiech, podniesione głosy — radość życia! Nawet autorytet rodzinny, sam ojciec nie tylko kopie piętą z żoną i dziećmi, ale po prostu kładzie się na trawie i wierzga nogami. Jest dużo wyrazu w tej scenie, gdy mieszczyzna wyrzyna się do natury, do żywiołu.

Niestety, żywioły nie umieją się bawić. Przychodzi burza i piorun zabija rozdokazywanego ojca na oczach całej rodziny... Żywiołowa radość przecięta w jednej chwili, matki beztronski styl dotychczasowy tej rodziny staje się tylko prologiem dramatu życia kobiety, na której nienawykłe do pracy ramiona spadł ciężar wychowania czwórki dzieci.

Ala jest to kobieta silna i da sobie radę. Zaczyna się codzienna

orka, codzienna troska. Dzieci się kształcą, każde żyje w swoim małym światku, spotykają je tam ich małe burze, ale matka musi mieć na to wszystko czas i pedagogiczne podejście i niestety, pieniądze. Im dalej w lata, tym kłopotów więcej.

Każde z dorosłych, czy dorastających odiera się o własny dramat — matka jest wszędzie w porę, matka znajdzie radę, wyciągnie z nieszczęścia, poświęci wreszcie własne zdrowie, własne oczy, by uratować wzrok syna! Ostatecznie — ona triumfuje, ona zwycięża. Ale za jaką cenę! To jest tak wielkie, że wydaje się proste.

Jeśli pierwsza część filmu jest doskonała dzięki oryginalnej koncepcji scenariusza i reżyserii, to druga część — można ją nazwać opowieścią o wychowaniu — stoi przede wszystkim staranną obsadą wszystkich ról, z Käthe Dosch jako matką na czele. W jej grze nie ma nic banalnego, uroczyście celebrowania macteryństwa, a jest siła, praca, troska, słowem — życie. Bardzo dobra jest też czwórka małych.

Janina z Łoszakiewiczów

WOJNIUSZOWA

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami zasnęła w Panu dnia 8 sierpnia 1942 roku w wieku lat 29 i pochowana została na cmentarzu w Hermaniskach (pow. Lidzki) w dniu 10 sierpnia 1942 r., o czym zawiadamiają Krawnych Przyjaciół i Znajomych pograżeni w głębokim smutku

Mąż, Synek, Rodzice, Siostra, Bracia i Bratowa

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi ukochanej Matce zmarłej 5 sierpnia r. b. w wieku lat 56

MALWINIE ŻYTKIEWICZOWEJ

okładamy z głębi serca płynące „Bóg zapłać”

Córki, Syn, Synowa i Zięćci i le.

Ignacy Sobotkowski

zmarł dnia 9.VIII 1942 r. przeżywszy lat 86

Pogrzeb odbędzie się dnia 11.VIII 1942 roku po Mszy Świętej (początek o godz. 10-ej) na cmentarzu prawosławnym. O czym zawiadamiają

Córki, Zięć i Wnuczka.

Podziękowanie.

Tą drogą wyrażam swą wdzięczność Dr. Feliksowi Oleńskiemu za dokonaną operację i nieustanną opiekę lekarską oraz siostrą i sanitariuszkom szpitala Św. Jakoba za troskliwe pielęgnowanie

LEONID FURS.

Milionowe szkody pokrywa zapobiegliwe społeczeństwo przez ubezpieczenie

Wszyscy świadomi swych obowiązków współobywatele są ubezpieczeni od: pożarów, odpowiedzialności cywilnej, autocasco, przeciw kradzieżom z włamaniem i od strat podczas transportu w

ZARZĄDZIE UBEZPIECZEŃ PAŃSTWOWYCH W KOWNIE

Mickevičiaus g-vė 5, telef. 26714

W sprawach ubezpieczeniowych zwracać się do następujących inspektoratów powiatowych:

Wilno
Jogailos g-vė
(Jagiellońska) 14
tel. 108

Oszmiana
Boguševičiaus g-vė
(Boguszewicza) 66

Ejszyszki
Gedimino g-vė
(Gedymina) 18-a
tel. 34

Michaliszki
pow. Swirski

Święciany
Laisvės aikštė
(Plac Wolności) 25
tel. 81

Troki
Karaimų g-vė
(Karaimska) 25
tel. 66

oraz do rejonowych inspektorów w gminach

KINA

Soldatentheater II

PREMIERA!

„FRAU LUNA“

Z udziałem
Lizzi Waldmüller, Theo Lingen, Paul Kemp
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„CASINO“

Didzioji (Wielka) 47, tel. 6-77

„Miłość Matki“

U WAGA!
Początek seansów o godz. 16.45—19.00.

„ADRIA“

Didzioji (Wielka) 36, tel. 10-37

„Wszystko dla Glorii“

Światowej sławy Laura Solari i śpiewak kameralny
Leo Slezak w sztuce Intermezzo am Abend.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„MUZA“

Naugarduko (Nowogródzka) 3, tel. 6-62

„CEL W OBŁOKACH“

W rolach głównych:
Lena Marenbach, Albert Matterstock.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„AUSZRA“

Didzioji (Wielka) 54, tel. 10-70

„GRZESZNA WIOSKA“

Elise Aulinger, Joe Stock.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

„KOLEJOJE“

Didzioji (Wielka) 14, tel. 14-13

„BELAMI“

W rolach głównych: Willi Forst, Olga Czechowa i inni.
Początek seansów o godz. 17.00—19.00.

Konkurs Filharmonii Wileńskiej

Filharmonia Wileńska ogłasza konkurs dla wstępujących do chóru i orkiestry Filharmonii: w dniu 11-go sierpnia o godz. 13-tej w Wilnie, w Filharmonii, Aušros Vartų (Ostrobramska) Nr 3; w dniu 18 sierpnia o godz. 13-tej w Kownie, w Kowieńskim Teatrze Wielkim.

DREWNI AKI (kłumpe)

po cenach urzędowych
największy wybór w wytwórni
Vilnius (Wileńska) 7/19-3.

DREWNI AK (kłumpe)

po cenach urzędowych (bez zezwoleń)
Didzioji (Wielka) 47 (obok kina „Casino“)
A. KONDRATOWICZ

Do nowotwartej restauracji „VALGIS“

śpiesznie potrzebna pierwszorzędna
KAPELA MUZYCZNA
składająca się z 5—6 osób.
oraz wykwalifikowani artyści i śpiewacy z poważnym repertuarem.
Warunki i wynagrodzenie dobre.
Zwracać się do biura „Valgis“, Totorių (Tatarska) 5, pokój 3.

WARSZTAT ELEKTROTECHNICZNY

B. Mikutoniša
Vilnius (Wileńska) Nr 22
(naprzeciw Anteki Miejskiej)
Wykonuje instalacje elektryczne światła i motorowe. Naprawia imbyrki, kucharki, żelazka i wszelkie rodzaje przyrządy elektryczne.
KUPUJĘ materiały elektryczne.

Do Majątek Państwowych Waka T.

(tel. Landwarów 9), Zatroce (tel. Troki 58)
i Landwarów (tel. Landwarów 27)
potrzebni
robotnicy do prac leśnych.
Majątki dają: narzędzia, pomoc w produkcjach i opale, zwolnienie od prac na wyjazd.
Zgłaszać się wprost do Zarządów Majątek.

ELEKTROTECHNICZNY WARSZTAT

Piotra Dereczyńskiego
Liejyklos (Ludwisarska) 1
Wykonuje instalacje elektryczne i reperacje wszelkich grzejników elektrycznych, naprawę i ustawianie motorów elektrycznych oraz wiatraków do wytwarzania energii elektrycznej.
Kupuję wszelki sprzęt elektrotechniczny.

RÓŻNE

AA) Podania, tłumaczenia niemieckie litewskie. Vilnius (Wileńska) 25- (wejście z frontu na fotografa)

A) Stefan Arthur Maurer. — Biuro podań do władz niemieckich. Jurgio (z. Sw. Jerski) 4-5, Czynne od 8-18.

Emerytowany nauczyciel w starszym wieku, chory na nogi, znajdujący się w niedzieli proszę o materiałną pomoc. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Naučyciel“.

Małolat. Kto wie o miejscu pobytu ojca mego Martina — Walentego Polakiewicza, który wyszedł z Wilna 19.VI r. b. proszony jest o powiadomienie Bogdana Polakiewicza, Wilno, Gudų (Słowiańska) 5-6. 8524-1

Na poczekaniu kraję tytuł na cienie włókno do gils. Gedimino (d. Mickiewicza) 44 m. 19 II piętro z dziedzińca. 9280-1

Podjęcie się zwózki drzewa opałowego na połowę. Vytauto (Witoldowa) 20 a m. 4.

Zgubioną przepustkę z fabryki „Dykta“ na nazwisko Kalwinskij Heleny unieważnia się. 9742

Znaleziono koło motocyklowe. Odebrać: Użupio (Zarocze) 30 m. 5. 8779

Zgubiony dowód osobisty na nazwisko Eleonory Nosowicz unieważnia się. 8774

Zgubiony dowód osobisty litewski na imię Pulcherii Gumowicz unieważnia się. 8737

Zgubiony dowód osobisty litewski i kartę pracy na nazwisko Zakrzewskiego Władysława unieważnia się o zwrot pod adresem: Naugarduko (Nowogródzka) 15-37. 4759

Zgubiony portfel z dokumentami: zaświadczenie z pracy, metryka urodzenia na nazwisko Henryka Bosowa, uprasza się o zwrot pod adresem: Pilies (Zamkowa) 2-3. 4753

Zgubiony jeden but z lewej nogi koloru czarnego na trasie Ozarys Bdr i Ponabank pioskę o zwrot pod adresem: Raugyklos (Stefana) 21-22/23. 8729-1

Zginiął pies rasy wilk. Uczeń wesoło znalazł go pod adresem: Raugyklos (Stefana) 21-22/23. 8729-1

Zgubiony paszport litewski, oraz świadectwo z pracy na nazwisko Krasnowskiego Bolesława proszę zwrócić za wynagrodzeniem pod adresem: Liekuvos Tarybos (Senatowska) 21-a-2. 8773

Kupno i Sprzedaż

Bieliznę pościelową, koldry, wale koszule męskie, serwe ty poduszki, włosa kupię. Pracownia kolder. Liejyklos (Ludwisarska) 4. —0

Dobry garnitur męski, najchętniej kroju sportowego na wysoki szczyt kupię. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Wyjazd“.

Do sprzedania kredens nowoczesny, dwa łóżka drewniane z materacami. Sv. Ignoto (Sw. Ignacego) 12-17. 8786

Do sprzedania pantofle damskie, prawe nowe Nr. 37 180 RM, marynarka męska 100 RM, wianka cynkowa 100 RM, prymus 70 RM. Algirdo (d. Pilsudskiego) 33-20. 8513

Do sprzedania garnitur jasny na osobę wzrostu średniego, żyrandol 120, kostium kąpielowy damski RM 75, oraz dziecięciny pończuki Nr. 84. Kalwarij (Kalwaryjska) 10-4. 8732

PRACA

Do majątek Państwowych Waka T. (tel. Landwarów 9), Zatroce (tel. Troki 58) i Landwarów (tel. Landwarów 27) potrzebni robotnicy do prac leśnych. Majątki dają: narzędzia, pomoc w produkcjach i opale, zwolnienie od prac na wyjazd. Zgłaszać się wprost do Zarządów Majątek.

Dwie młode 16-letnie panny poszukują pracy w fakturach bądź charakteru. Najchętniej razem. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Dwójka“.

Inwalida wojenny, wieku starszego, poszukuje pracy w gospodarstwie rolnym u samotnej inteligentnej osoby. Znam się na ogrodnictwie. Wyższe wykształcenie. (dobre traktowanie). Zgłoszenia do Adm. „Gońca“ dla „Inwalidy“.

Organista z 6-letnią praktyką, wykształcenie — 2 lata konserwatorium, obejmuje posadę, najchętniej na prowincji. Sv. Jurgio (z. Sw. Jerski) 4-3. 8508-0

Potrzebni: laubzista oraz mała kura. Curiolion (Zakroczka) 32-38-1, pracownia zabawa w końcu zaskak.

Potrzebuję służącą na stałe. Basanavičius (d. W. Pohulanka) 7-5. 8735

Potrzebna starsza kobieta lub panna do samodzielnego prowadzenia małego gospodarstwa pod Wilnem. Pilies (Zamkowa) 28-6. 8736

Przyjmę krawcową na b. dobrych warunkach. Algirdo (Pilsudskiego) 18-4. 8725

Udzielam lekcji gry na fortepianie. Mielnau (Słowackiego) 20-3-1. 8550

Do wynajęcia dwa pokoje z wspólną kuchnią. Dainavos (Piekietko) 3-8. 8733

Poszukuję pokoju lub dwa, niewielkie, z kuchnią, z osobnym wejściem, z elektryfikacją, wodą, w okolicy Aušros Vartų (Ostra Brama), Rossa Vitebsko. Vytenio (Archanielska) 3. 8773

Pracowniczka „Ruty“ poszukuje małego pokoju w rejonie ul. Pylimo (Zawalna), Kauno (Kijowska). Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Pracowniczka“.

Kupię igły do szycia Nr. 0, 00, 000. Oferty kierować do Adm. „Gońca“ pod „000“.

Natychmiast pożyczę dobry kajak do końca sezonu. Płasek 40 i 45 RM, mogą też kupię. Zgł. tylko dziś i jutro od 8 rano do 16. Skapo (Skopowska) 4-31. 8739

Kupię walizkę niedużą lub większą neseser. Zgł. do Adm. „Gońca“ pod „Walizka“.

Kupię igły do szycia Nr. 0, 00, 000. Oferty kierować do Adm. „Gońca“ pod „000“.

Kupię psa młodego Bernardyna lub wilka. Zgłoszenia: Biuro Ostland Film, Vilnius (Wileńska) 23. —G

Kupię pszczołochy Nr. 9. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „C.“.

Kupię pszczołochy Nr. 9. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „C.“.

Kupię pszczołochy Nr. 9. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „C.“.

Kupię pszczołochy Nr. 9. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „C.“.

Kupię pszczołochy Nr. 9. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „C.“.

Wielka Historia Powszechna

Trzaski, Ewerta i Michalskiego całość ilustrowanych tomów oraz książki ze wszystkich dziedzin i **NUTY** kupuje **KSIĘGARNIA** przy Pilies (Zamkowa) Nr 24.

Kupno i Sprzedaż

Bieliznę pościelową, koldry, wale koszule męskie, serwe ty poduszki, włosa kupię. Pracownia kolder. Liejyklos (Ludwisarska) 4. —0

Dobry garnitur męski, najchętniej kroju sportowego na wysoki szczyt kupię. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Wyjazd“.

Do sprzedania kredens nowoczesny, dwa łóżka drewniane z materacami. Sv. Ignoto (Sw. Ignacego) 12-17. 8786

Do sprzedania pantofle damskie, prawe nowe Nr. 37 180 RM, marynarka męska 100 RM, wianka cynkowa 100 RM, prymus 70 RM. Algirdo (d. Pilsudskiego) 33-20. 8513

Do sprzedania garnitur jasny na osobę wzrostu średniego, żyrandol 120, kostium kąpielowy damski RM 75, oraz dziecięciny pończuki Nr. 84. Kalwarij (Kalwaryjska) 10-4. 8732

Kupno i Sprzedaż

Płaszcz damski jesienny, serwis do kawy 4 osób, porcelanowy, 3 m. krepesatyn bordo, zamek na wózek dziecinny lub sprzedam, Uniwersiteto (U-niwersytecka) 9-21. 8770

Płaszcz karakulowy, w dobrym stanie wzrost waz. średni kupię. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Płaszcz“.

Sprzedam nową ręczną dwukółkę na gumach 450 RM. Bonifratų (Bonifratowska) 8 m. 3. 8688

Sprzedam tapczan 100 RM, 2 łóżka 200 RM, encyklopedię w języku rosyjskim 200 RM, nuty do gry na fortepianie Mozarta i inne drobne rzeczy. Dozwiedzieć się od g. 12-6, Min-daugo (d. Słowackiego) 22-11. 8518

Sprzedam zegarek męski na ręce i-my Grisel. Gedimino (d. Mickiewicza) 39-3. 8783

Sprzedam łożko 150 RM, otomane 250 RM. Didzioji (Wielka) 3-11. 8688

Sprzedam zegar biurowy, pantofle gumowe Nr. 3, pralkę Nr. 39 i 38, płaszcz damski zimowy 600 RM, sukienkę welinową 200 RM, kostium męski 400 RM, neseser. Traikų (Troki) 4-2. 8761

Sprzedam lub zamienię na drzewo opałowe rower męski i kilim Traikų (Troki) 15-16. 873

Sprzedam detkę, łańcuch, słodko do roweru, kostium damski, kurteczka, płótno białe. Panerų (Ponarska) 23, dozorca.

Sprzedam spacerówkę, Kalwarij (Kalwaryjska) 51-1a. 8712

Sprzedam lodówkę pokojową 200 RM, maszynkę do lodów 300 RM, spódnice białe welinowe 300 RM, piłamę jedwabną — komplet 300 RM. Bokšto (Baksztowa) 14-3. 8785

Sprzedam plac w centrum miasta. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Plac“.

Sprzedam igły do patefonu, oraz płyty: tanga (Bel-Ami, Komm Zurek), foxtroty, wale, stare płyty od 2 RM. Selių (Soltaniszki) 22-7, Zwierzyniec, od 8-12 i od 7-8. 8747

Sprzedam patefon i kilim. Totorių (Tatarska) 10-4. 8528

Sprzedam wózek w dobrym stanie 400 RM, Ukmerges (Wilkomierska) Nr. 66-26. 4756

Sprzedam dwie pary damskich pantofli Nr. 37 i 39, cena 170 RM. Pylimo (Zawalna) 43-22a. 4772

Sprzedam lub zamienię na opał ubranie męskie czarne, gotowe w paski, kurteczkę męską z podszewką, pończuki męskie Nr. 42, tyżki fragnetowskie, pejarz Kazimierzowski, kilimy, materiał welinowy damski w kratkę, firanki, miękkie mebelki, zegarek srebrny kieszonkowy O-mega, pończuki dziecięce, Selių (Soltaniszki) 43. 8740

Sprzedam psa trzechołowego (wilka). Vytauto (Witoldowa) 49-1, Zwierzyniec. 4754-1

Sprzedam flance ananasowych truskawek i kupię siano dla krowy. Utenos (Mętna) 27-1.

Sprzedam garnitur męski, ciemny na wzrost średnio wyższy, pantofle damskie Nr. 37 za 140 RM, tapczan, teczkę skórzaną za 70 RM, płaszcz gabardynowy oraz poduszki i koldre watawona. Jezuitų (Jezuicka) 4-38. 8771-1

Sprzedam c. o. tenko okragła 40 maszyn Singer. Oferty kierować do Adm. „Gońca“ pod „Czotenko“.

Sprzedam narzutkę welinową, granatową 250 RM, kostium męski czarny, prawy nowi, rozmiar mały, garsonkę, watawkę do sukni 45 RM, jeansonkę damską, bluzeczkę jedwabną kremową 60 RM, walizkę dużą, Vil. Rink-tinės (d. Derewnicka) 4-38 przy Elektrowni. 4757

Sprzedam używany telefon sztafowy, zagraniczny z płytami 450 RM. 16. Vasario (d. 8 Maja) 3-2, godz. 4-8. 8748

Termos 3/1 litra 35 RM, żelazko na węgle patelnię sprzedam. Pakalnės Podgorna 5-3. 8731

Wyjeżdżając sprzedam kanapę 250 RM, stół 40 RM, stolik, łożko na siatek, płaszcz demisizopowy koldre, poduszki, bieliznę, serwetki, kapy, pantofle Nr. 24, karty do gry i różne inne rzeczy. Lvovo (Lwowska) 12-8. 8795

Cegielnia i Kalfarnia

„Krosnis“
poszukuje garncarzy
Linkmenų (d. Stracharska) 24
Dowiedzieć się w godz. urzędowych.

Wszystkie naprawy u klienta

światła, dzwonków, radio, aparatów uskutecznia
WIKTOR JASIONAS
Aušros Vartų (Ostrobramska) 20.

Chiromantka

wróży z kart i linii ręki.
Antakalnio (Antoko) 18-13, od godziny 14-tej.

ZGUBIŁO

portfel z dokumentami dnia 8 bm. na drodze Nowa-Wilejka — Wilno. Znalazła otrzymała 300 RM. nagrody. Odebrać: Uosto- skg. (zauf. Portowy) 3-1

LEKARZE

Dr. J. Olszewski.
Choroby nerwowe.
Gabinet (fizykoterapeutyczny) (Bentgen, krótkofalowa diatermia, elektroterapija) Waištr. (Zawalna) 22-1. Godz. przyjęć od 10-18

Gabinet rentgenowski
Dr. med. A. Smilgowski
Pilies (Zamkowa) 8-9 od 9-12 i 14-20

Dr. K. Sokolowski
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od godz. 2.30-10.15 i od 5-7 wiecz. Vilnius (Wileńska) 30-14

Dr. med. Wiktor Pieskow
Choroby nerwowe i weneryczne. Przejmuje od 12-14. 16-18

Dr. med.
Gustaf Markiewicz
choroby skórne i weneryczne. Gedimino (d. Mickiewicza) 1-12 od godz. 8-12 i od 16-18

Dr. med.
Janina Jureczenkova
Choroby skórne, weneryczne, kobiece — wznawia przyjęcia. Jogailos (Jagiellońska) 16-1. Przejmuje od godz. 17-18

Dr. A. Piwecki
Pilies (Zamkowa) 12-13. Przejmuje codziennie o 11-12

AKUSZERKI

Marja Brzezina
Liubarto (d. Grodzka) 27-1. Zwierzyniec

J. Korchowa
Oland (Holenderska) 4-1

Marja Luknerowa
przyjmuje od 9 rano do 7 w Jasionko (Jasińska) 7-3.

W. Śmiałowska
Pilies (Zamkowa) 12-13

Adres Redakcji i Administracji: ul. Gedymina 11-a (1 piętro). Telefon Redakcji: 4-11. Redaktor przyjmuje od godz. 12-14. Administracja czynna od godz. 8-16 (oprócz niedzieli i świąt). Ceny ogłoszeń: Wiersz milim. na 4 str. 10 fen. Drobne 10 fen za wyraz, 1 wiersz w kronice — 50 fen., ma- trymonialne — 15 fen za wyraz, diera tłustego druku w ogłoszeniach drobnych — 10 f., poszukujących pracy 50 proc. rabatu, Lekarze — 2 RM., Akuszerki — 1 RM., Nekrologi do 100 m/m 10 fen., wyżej 15 fen. za wiersz milimetr. Za podanie adresu do Administracji — 30 fenigów. Stronca ma 8 czpall. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmiaru i terminu ogłoszeń. W niedziele i dni świąteczne ogłoszenia o 50% droższe.